

Stroom

NL

*Een installatie
van Bruno Listopad
en Nikola Knežević*

SHOW MORE

Culture
of Control

SHOW MORE

Stroom Den Haag heeft choreograaf Bruno Listopad en architect/kunstenaar Nikola Knežević uitgedaagd te reflecteren op de groeiende invloed van controle op het leven van individuen. In plaats van hen zoals gebruikelijk te presenteren als louter slachtoffer van bespiedende bedrijven en overheden, laten ze individuen zien die de controle over hun publieke representatie in eigen hand proberen te houden.

De installatie bestaat uit een selectie van online YouTube activiteiten waarin “niet-kunstenaars” vrijwillig en geheel volgens hun eigen regels een geconstrueerd beeld van zichzelf of hun verlangens tonen. Ze controleren hun publieke representatie door zich te transformeren tot *subject-objects* die voldoen aan de normale gedragsregels of deze juist uitdagen.

De performatieve kwaliteiten van de werken en de creatieve strategieën waarvan ze zich bedienen, roepen vragen op over het onderscheid tussen kunst en niet-kunst. Om hun kwaliteit te benadrukken worden de niet-kunstwerken getoond in een digitale kunst-ruimte – een museum – dat tevens raakt aan de notie van het internet als het grootste hedendaagse archief en panoptisch museum. Dit “museum” is een uitdrukking van totale controle door de manier waarop het de blik van de bezoekers stuurt, de hoeveelheid data die het bijeenbrengt in zijn collectie en de subjectiviteit die het teweegbrengt.

01

02

03

04

05

06

07

08

09

10

11

12

Culture of Control

SHOW MORE maakt deel uit van *Culture of Control*, een programma over de invloed van controle op de stad en ons dagelijks leven. In samenwerking met verschillende partners proberen we het fenomeen controle te onderzoeken en te bespelen. Daarbij kiezen we met opzet niet alleen voor gekende controlesystemen zoals camerabewaking, datasystemen of fysieke obstructies in de stad, maar ook voor ongekende, bijvoorbeeld terugpratende koelkasten, *nudging* of zelfsurveillance.

De titel van het programma is ontleend aan het gelijknamige boek van de Amerikaanse socioloog David Garland. In *The Culture of Control* (2001) beschrijft hij zowel de culturele aanpassingen als de politieke antwoorden op het feit dat misdaad iets “normaals” was geworden. Met name de culturele aanpassing door huishoudens, bedrijven en winkels heeft de basis gelegd voor een “infrastructuur van criminaliteitspreventie”.¹

Criminaliteitspreventie krijgt steeds meer speculatieve trekjes, met gevolgen voor privacy en de rechten van burgers. Slimme camera's, chips en microfoons herkennen en analyseren bewegingen, gezichten en geluiden. Het systeem detecteert op basis daarvan abnormaal gedrag en voorspelt zo onrust of erger. Maar het systeem zit er regelmatig naast.²

De vraag is niet alleen hoe individuen zich hiertegen kunnen beschermen, maar ook wat ontwerpers en kunstenaars tegenover deze *predictive of pre-emptive policing* kunnen stellen.

De vraag die *Culture of Control* stelt is of het mogelijk is om controlemechanismen en speculaties te ontmaskeren, te ontduiken, te foppen, te verminderen of uit te dagen? Door bijvoorbeeld ruimtelijk interessantere oplossingen te creëren en door positieve, socialere en minder angstige gevoelens te stimuleren.

De werken die in SHOW MORE getoond worden laten individuen zien die zich via YouTube vrijwillig bloot stellen aan de blikken van anderen. Ze bedienen zich hierbij van zelfopgelegde (artistieke) regels en poses. Niets is er zomaar, alles lijkt zorgvuldig geconstrueerd en vooral: onder controle. Deze YouTube wereld biedt niet alleen inzicht in een individuele binnenwereld die zich publiekelijk manifesteert, ze toont ons tegelijkertijd een glimp van de gecontroleerde wereld waarin wij leven.

¹ http://www.marcschuilenburg.nl/_downloads/significantothersDavidGarland.pdf

² Z.n, 'Het misdrijf is al voorspeld voor het gepleegd is', in NRC Handelsblad 22 August 2015

Colofon

SHOW MORE

4 oktober t/m 13 december 2015

Deze tentoonstelling is onderdeel van *Culture of Control*, een programma over de invloed van controle op ons dagelijks leven en de beleving van de stad.

www.stroom.nl

Culture of Control wordt mede mogelijk gemaakt door:

M

mondriaan
fonds

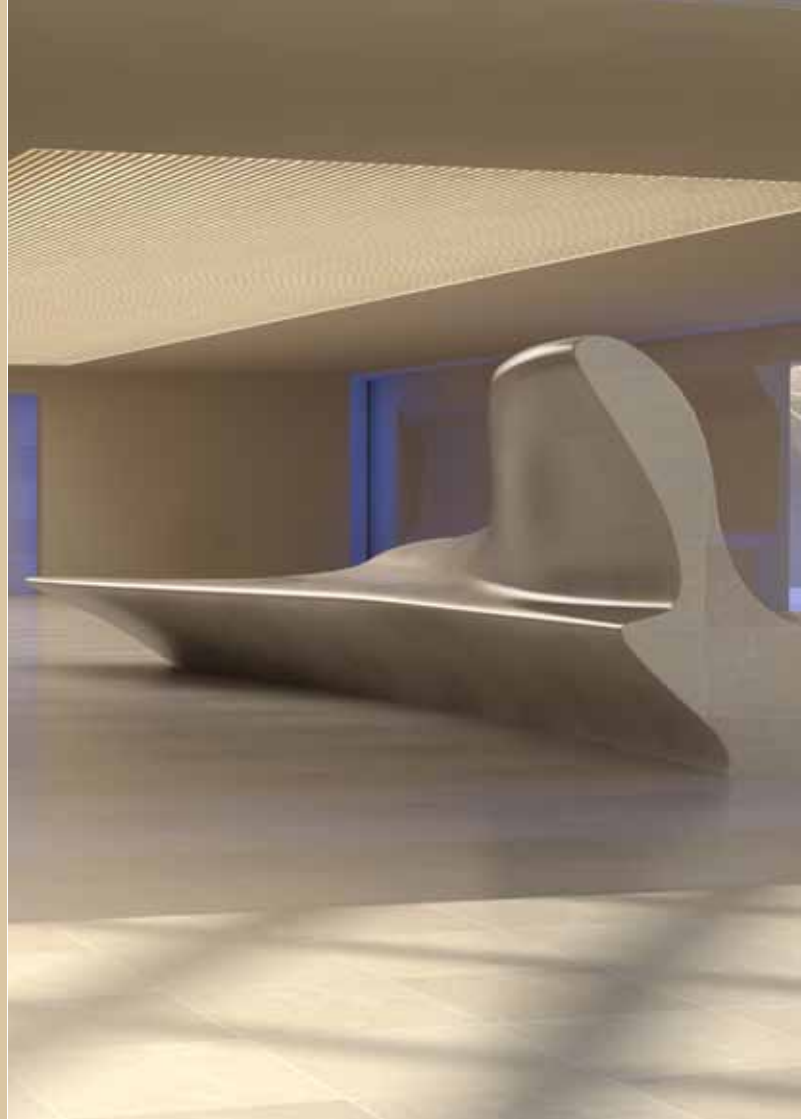
**stimulerings
fonds
creatieve
industrie**

Tekst: Bruno Listopad,
Nikola Knežević,
Stroom Den Haag
Basisontwerp gids: Thonik
Omslagontwerp: Autobahn
Videostills op omslag: Bruno
Listopad, Nikola Knežević

YouTube stills:

01. Wasserspeier07
02. Wasserspeier07
03. AlphaTrooper
04. MudPunker
05. murrfeeling
06. UMI KITSUNE~!
07. TechRax
08. TechRax
09. sptobi
10. lovinsneax1
11. TechRax
12. mudstuck25

Stroom Den Haag

Hogewal 1- 9

NL-2514 HA Den Haag

www.stroom.nl

T +31(0)70 365 8985

F +31(0)70 361 7962

info@stroom.nl

Den Haag